

Komisja Europejska

ALMA: Mierz wysoko-Ucz się-Osiągaj biegłość-Realizuj cele

Inicjatywa aktywnego włączenia na rzecz integracji znajdujących się w niekorzystnej sytuacji młodych ludzi niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się (młodzież NEET) poprzez mobilność

Podręcznik

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego

Dział G.2 - EFG, Zarządzanie dzielone

Kontakt: EMPL-ALMA@ec.europa.eu

Komisja Europejska

B-1049 Bruksela

ALMA: Mierz wysoko-Ucz się-Osiągaj biegłość-Realizuj cele

Inicjatywa aktywnego włączenia na rzecz integracji znajdujących się w niekorzystnej sytuacji młodych ludzi niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się (młodzież NEET) poprzez mobilność

Podręcznik

Zastrzeżenie

Celem Podręcznika ALMA jest zapewnienie praktycznych wskazówek instytucjom zarządzającym EFS+ i potencjalnym wnioskodawcom zainteresowanym wdrożeniem inicjatywy ALMA. Nie stanowi on podstawy prawnej.

Inicjatywa ALMA jest finansowana przez EFS+ w ramach zarządzania dzielonego. W związku z tym podmioty wdrażające będą musiały przestrzegać rozporządzenia w sprawie EFS+ 1057/2021 [1] oraz rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych 1060/2021 (RWP)[2] , które stanowią podstawę prawną inicjatywy ALMA.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+): EUR-Lex - 32021R1057 - PL - EUR-Lex (europa.eu)

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Finansowego Wsparcia Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej: EUR-Lex - 32021R1060 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

Spis treści

Wstęp 6

1. Inicjatywa ALMA przegląd 7

2. Wnioskodawcy i partnerzy 9

2.1 Organizacje wysyłające 10

2.2 Organizacje przyjmujące (partnerzy międzynarodowi) 11

2.3 Umowy między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi 12

3. Struktura projektu 14

3.1 Rekrutacja i wybór uczestników 15

3.2 Przygotowanie uczestnika 16

3.2.1 Plany nauki/rozwoju 16

3.2.2 Przygotowanie miejsca pracy za granicą 18

3.3 Doświadczenie edukacyjne związane z pracą za granicą 21

3.3.1 Działalność społeczna i kulturalna 22

3.3.2 Zakwaterowanie 22

3.3.3 Mentoring podczas pobytu za granicą 23

3.4. Działania następcze 24

3.5. Wybór projektów ALMA i kryteria przyznania 27

4. Wsparcie finansowe 29

4.1. Obowiązki w zakresie kontroli i audytu 30

4.2. Uproszczone opcje kosztów 30

5. Monitoring i ocena 34

6. Sieć ALMA 35

Inne źródła 36

Załącznik 1. Umowa między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi 37

Wstęp

" Europa potrzebuje całej swojej młodzieży. Musimy zintensyfikować nasze wsparcie dla tych, którzy wpadli w lukę - tych, którzy nie mają żadnego zatrudnienia, wykształcenia ani szkolenia."

Przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen, orędzie o stanie Unii w 2021 r.

ALMA (Mierz wysoko-Ucz się-Osiągaj biegłość-Realizuj cele) to inicjatywa aktywnego włączenia mająca na celu wspieranie wzmocnienia pozycji społecznej młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

Celem jest pomoc młodym ludziom w odnalezieniu się na rynku pracy i integracji ze społeczeństwem poprzez połączenie wsparcia w zakresie edukacji, szkolenia zawodowego lub zatrudnienia w ich kraju ojczystym z nauką związaną z pracą w innym państwie członkowskim UE. Na wszystkich etapach tej inicjatywy oferowany będzie indywidualny coaching i doradztwo. Celem ALMA jest poprawa umiejętności, wiedzy i doświadczenia tych młodych ludzi, ale także ich pewności siebie.

ALMA opiera się na inicjatywie innowacji społecznej wdrożonej najpierw w Niemczech i przeniesionej do kilku innych państw członkowskich/regionów, w tym poprzez Mobilność w ramach międzynarodowej sieci edukacyjnej (TLN Mobility).

W latach 2021-2027 ALMA będzie wdrażana w kontekście programów EFS+ na poziomie krajowym lub regionalnym. W szczególności ALMA może być wdrażana w ramach wymogów koncentracji tematycznej dotyczących młodzieży, włączenia społecznego lub innowacji społecznych, a w tym ostatnim przypadku programy skorzystają z wysokiego poziomu współfinansowania (do 95%).

Niniejszy podręcznik zawiera praktyczne wskazówki mające na celu wsparcie państw członkowskich w tworzeniu programów aktywnej integracji w celu zajęcia się NEET znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji w ramach inicjatywy ALMA. Opiera się on na podręczniku opracowanym przez TLN Mobility i zawiera informacje ogólne oraz przykłady podejść i metod skutecznego wdrażania programów mobilności dostępnych dla NEET.

Wsparcie jest również dostępne ze strony litewskiej agencji EFS+ (ESFA), której Komisja powierzyła koordynację sieci ALMA.

Mamy nadzieję, że inicjatywa ALMA zostanie teraz uruchomiona i przyniesie korzyści dużej liczbie NEET, umożliwiając im powrót do edukacji lub szkolenia czy też znalezienie zatrudnienia.

1. Inicjatywa ALMA - przegląd

ALMA[3] (Mierz wysoko-Ucz się-Osiągaj biegłość-Realizuj cele) **to inicjatywa aktywnej integracji** mająca na celu **wzmocnienie pozycji bezradnych młodych ludzi w wieku od 18 do 29 lat, którzy nie kształcą się, nie pracują ani nie szkolą (NEET)** i którzy mają trudności z dostępem do pracy lub szkolenia z przyczyn indywidualnych lub strukturalnych (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce lub umiejętności zawodowe, pochodzenie migracyjne itp.) Państwa członkowskie mają jednak możliwość włączenia uczestników w wieku od 15 lat, zgodnie z koncentracją tematyczną zatrudnienia młodzieży (15-29 lat) w kontekście EFS+[4].

Program ALMA jest realizowany w oparciu o podejście dostosowane do indywidualnych potrzeb, oferując młodym ludziom doradztwo w ich kraju pochodzenia oraz nadzorowane doświadczenie zawodowe w innym państwie członkowskim UE. Celem jest wspieranie integracji uczestników na rynku pracy i w społeczeństwie w kraju członkowskim ich pochodzenia.

Operacje ALMA składają się z trzech etapów:

- **Przygotowanie**: uczestnicy otrzymają intensywne, dostosowane do ich potrzeb szkolenia i coaching w swoim kraju, aby przygotować ich do pobytu za granicą.
- **Mobilność:** uczestnicy spędzą od 2 do 6 miesięcy w innym państwie członkowskim UE, integrując się ze środowiskiem pracy.
- **Działania następcze:** Po powrocie, dalsze wsparcie pomoże im wykorzystać nowo nabyte umiejętności w państwie członkowskim ich pochodzenia w celu integracji zawodowej lub dalszej edukacji.

[3] Inicjatywa ALMA: https://ec.europa.eu/social/main.isp?catId=1549&langId=en
[4] Do celów sprawozdawczości zastosowanie będą miały następujące kategorie: liczba dzieci w wieku poniżej 18 lat; młodzież w wieku od 18 do 29 lat.

Dla **większości młodzieży NEET znajdującej się w niekorzystnej sytuacji (18-29 lat)**

Nadzorowane doświadczenie edukacyjne związane z pracą za granicą w przyjmującej strukturze publicznej lub prywatnej przez okres od 2 do 6 miesięcy w innym państwie członkowskim UE

Uwzględnione **w kompleksowym cyklu projektowym** obejmującym coaching i doradztwo na każdym etapie

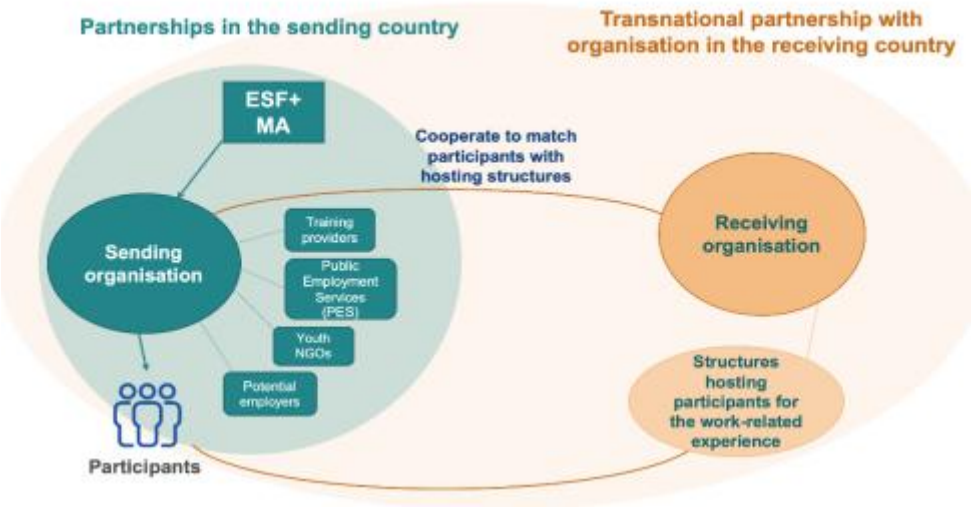
ALMA ma być wdrażana w ramach krajowych i regionalnych programów EFS+ na lata 2021-2027, z elastyczną strukturą, procedurą składania wniosków i czasem trwania.

Chociaż niektóre państwa członkowskie są skłonne planować działania ALMA w krótkich ramach czasowych, dotychczasowe doświadczenia pokazały, że dłuższe ramy czasowe mogą przynieść korzyści skali. Państwa członkowskie, które dopiero rozpoczynają korzystanie z inicjatywy ALMA, mogą rozpocząć od uruchomienia pilotażowego naboru w celach edukacyjnych, a następnie przejść na dłuższe ramy czasowe w kolejnych rundach naborów. Działania trwające dłużej mogą obejmować kilka grup, jednocześnie uczących się i doskonalących na podstawie swoich doświadczeń. W związku z tym dłuższe ramy czasowe działań ALMA pozwoliłyby również na potencjalne zmiany w czasie wdrażania. W przeszłości, na przykład, czas trwania działań TLN Mobility wahał się od jednego do pięciu lat.

2. Wnioskodawcy i partnerzy

Inicjatywa ALMA jest realizowana poprzez partnerstwa międzynarodowe i lokalne. **Organizacja wysyłająca** (ust. 2.1) w kraju pochodzenia jest beneficjentem funduszy, odpowiedzialnym za ustanowienie wszystkich aspektów dotyczących fazy przygotowawczej i następczej. Tymczasem w goszczącym państwie członkowskim **organizacja przyjmująca** (pkt 2.2) jest odpowiedzialna za wszystkie aspekty związane z pobytem za granicą. W związku z tym projekty ALMA opierają się na silnym **partnerstwie ponadnarodowym** między dwiema organizacjami z zaangażowanych krajów, a także na **partnerstwach lokalnych** (pkt 2.1.1) zapewniających wiedzę specjalistyczną i usługi potrzebne do pomyślnego zakończenia projektu..

Zaangażowane podmioty

Key:
Partnerships in the sending country - Partnerstwa w kraju wysyłającym
Transnational partnershp with organisation in the receiving country - Partnerstwo ponadnarodowe z organizacją w kraju przyjmującym
Cooperate to match participants with hosting structures - Współpraca w celu dopasowania uczestników do struktur hostingowych
Participants – Uczestnicy
Sending organisation – Organizacja wysyłająca
Training providers – Dostawcy szkoleń
Public Employment Services (PES) – Publiczne Służby Zatrudnienia
Youth NGOs – Młodzieżowe organizacja non-profit
Potential employers – Potencjalnie pracodawcy
Receiving organisation – Organizacja przyjmująca
Structures hosting participants for the work-related experience - Struktury przyjmujące uczestników w związku z pracą

ALMA jest otwarta dla każdego rodzaju organizacji uznanych za kwalifikujące się przez krajowe i regionalne instytucje zarządzające. Obejmuje to:

- organizacje pozarządowe oraz organizacje trzeciego sektora, wolontariackie i non-profit
- władze lokalne i gminne;
- urzędy pracy
- agencje zatrudnienia;
- organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego (VET);
- stowarzyszenia i przedstawiciele osób zaangażowanych w VET;
- szkoły;
- przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni i inne organy przedstawicielskie związane z rynkiem pracy, w tym izby handlowe i inne stowarzyszenia branżowe;
- agencje odpowiedzialne za walidację umiejętności;
- ośrodki i organizacje badawcze zajmujące się uczeniem ustawicznym;
- poradnictwo, doradztwo i usługi informacyjne związane z uczeniem ustawicznym.

2.1 Organizacje wysyłające

Wnioski składane w odpowiedzi na zaproszenia ogłaszane przez instytucje zarządzające na szczeblu krajowym i regionalnym powinny pochodzić od **organizacji (operatorów projektów), które wyślą uczestników za granicę.**

Organizacja wysyłająca pokryje wszystkie koszty związane z uczestnikami, w tym koszty poniesione przez organizację przyjmującą w związku z organizacją pobytu za granicą.

Organizacja wysyłająca jest sygnatariuszem umowy o dofinansowanie z władzami regionalnymi lub krajowymi. Jest ona zatem odpowiedzialna za zapewnienie jakości usług świadczonych przez organizację przyjmującą w kraju goszczącym.

Wymaga to jasnych umów między organizacją wysyłającą a przyjmującą, obejmujących wszystkie kluczowe aspekty przygotowania i realizacji pobytu za granicą[5].

Zdecydowanie zaleca się, aby operatorzy projektów, którzy chcą wysłać uczestników za granicę, byli również gotowi przyjąć uczestników z innych państw członkowskich.

Zaangażowanie różnych podmiotów w rodzimym państwie członkowskim w projektowanie i realizację mobilności transnarodowej zapewni dostęp do różnych

[5] Zob. załącznik I "Umowa między organizacjami wysyłającymi i goszczącym".

rodzajów wymaganej wiedzy specjalistycznej. Odpowiednie podmioty (takie jak organizacje młodzieżowe, urzędy pracy, służby socjalne, organizatorzy szkoleń i przedsiębiorstwa) powinny być zaangażowane od samego początku. Ponadto publiczne służby zatrudnienia i urzędy pracy odgrywają ważną rolę w rekrutacji i integracji uczestników w zakresie zatrudnienia, kształcenia lub szkolenia w wielu państwach członkowskich.

W zależności od grupy docelowej potrzebne są inne rodzaje partnerów, aby skutecznie dotrzeć do potencjalnych uczestników. W Czechach, gdzie program mobilności dotyczył grup docelowych borykających się z wieloma trudnościami (takich jak społeczność romska i młodzi ludzie z obszarów wykluczonych społecznie oraz środowisk o niskim poziomie wykształcenia), operatorami projektu były organizacje młodzieżowe, ponieważ najlepiej znają grupę docelową dzięki swojej lokalnej pracy.

Zaangażowanie potencjalnych pracodawców od samego początku zapewnia ukierunkowanie na rynek pracy i udane staże. Pracodawcy mogą mieć uprzedzenia w stosunku do młodych ludzi, którzy wpadli w tarapaty. Operatorzy projektów mogą zatem potrzebować czasu i wysiłku, aby przekonać pracodawców do dania tym młodym ludziom szansy.

Pracodawcom należy uświadomić specyficzne potrzeby grupy docelowej i zaoferować im wsparcie w przypadku problemów i konfliktów.

W niemieckim programie IdA obowiązkowe było włączenie firm lub instytucji publicznych, a także urzędów pracy lub agencji zatrudnienia. Projekt musiał pasować do lokalnej/regionalnej polityki rynku pracy urzędów pracy, aby upewnić się, że jest coś do zaoferowania uczestnikom po ich powrocie z zagranicy. Operatorzy projektu oferowali wsparcie firmom w przypadku trudności, a firmy uważały, że integracja tych młodych ludzi stanowi również wartość dodaną w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu.

Decyzja o rodzaju wymaganej umowy o współpracy należy do instytucji zarządzających/organów wdrażających. Organizacja wysyłająca w rodzimym państwie członkowskim będzie pełnić rolę lidera projektu partnerskiego. Organizacja ta podpisze umowę o dotację z instytucją zarządzającą i będzie formalnym beneficjentem dotacji na realizację działań i sprawozdawczość finansową.

Chociaż krajowe i regionalne zaproszenia są skierowane do organizacji wysyłających, sieci projektów powinny obejmować zarówno organizacje wysyłające, jak i przyjmujące.

Należy dokonać rozróżnienia między partnerami a zewnętrznymi dostawcami usług. Podczas gdy partnerzy są zaangażowani we wszystkie etapy i aspekty realizacji projektu (od planowania do realizacji projektu), zewnętrzni usługodawcy dostarczają ograniczone

towary i/lub usługi (np. zakwaterowanie i organizacja podróży, kursy językowe itp.) i nie odgrywają żadnej roli w zarządzaniu projektem lub jego realizacji.

2.2 Organizacje przyjmujące (partnerzy międzynarodowi)

W ramach ALMA wszystkie projekty muszą ustanawiać partnerstwa operacyjne z co najmniej jednym partnerem międzynarodowym z innego państwa członkowskiego.

Partner międzynarodowy jest organizacją przyjmującą z siedzibą w innym państwie członkowskim UE, która odpowiada za wszystkie aspekty związane z fazą mobilności. W związku z tym:

- wyszukuje firmy/organizacje, które mogą przyjąć uczestników w celu zdobycia doświadczenia związanego z pracą.
- organizuje zakwaterowanie i aspekty życia dla uczestników.
- zapewnia skuteczny mentoring podczas pobytu za granicą.

W ramach zaproszeń krajowych i regionalnych instytucje zarządzające/organy wdrażające mogą przyjmować wnioski z wcześniej ustalonym partnerstwem międzynarodowym lub z partnerem międzynarodowym, który nie został jeszcze ustalony.

Wnioski z wcześniej ustalonym partnerstwem międzynarodowym zostaną wybrane na podstawie jakości pomysłu na projekt i potencjalnego partnerstwa międzynarodowego (oprócz innych wymagań). Instytucje zarządzające/organy wdrażające zdecydują, czy wymagany jest list intencyjny, podpisana umowa o współpracy lub wspólny plan pracy. Koszty poniesione na poszukiwanie partnerów przed złożeniem wniosku nie kwalifikują się do refundacji.

Wnioski, w których partnerstwo międzynarodowe nie zostało jeszcze określone, zostaną wybrane na podstawie jakości propozycji projektu i innych wymogów. Przed przejściem do fazy wdrażania wnioskodawcy będą musieli znaleźć co najmniej jednego partnera międzynarodowego chętnego do przyjęcia młodych ludzi.

Baza danych partnerów jest dostępna na stronie internetowej ESFA[6]. Baza danych obejmuje operatorów projektów i podmioty, które uczestniczyły w projektach ALMA lub są zainteresowane udziałem w przyszłości. Celem tego narzędzia jest ułatwienie dopasowania między organizacjami wysyłającymi, przyjmującymi i potencjalnymi firmami goszczącymi.

[6] https://www.esf.lt/en/social-innovation-grants/esf-social-innovation-alma-call/alma-partner-search-database/1160

2.3 Umowy między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi

Podczas fazy przygotowawczej i przygotowania projektu organizacje wysyłające będą musiały przygotować i podpisać pisemną umowę z partnerem(ami) międzynarodowym(i) obejmującą wszystkie kluczowe aspekty pobytu za granicą.

Powinno to obejmować ryzyko nieprzewidzianych trudności i kroki, które należy podjąć w przypadku ich wystąpienia (tzn. który partner podejmie jakie działania). Ważne jest, aby system wsparcia dla uczestników i personelu towarzyszącego za granicą był jasno określony. Jak wspomniano w sekcji 2.1, organizacja wysyłająca jest beneficjentem umowy o dofinansowanie, dlatego też pokrywa wszystkie koszty fazy mobilności.

Przykład głównych punktów, które należy uwzględnić w pisemnej umowie między organizacją wysyłającą a przyjmującą.

Kluczowe elementy udanej współpracy międzynarodowej

- Wyjaśnienie oczekiwań (cele i zadania projektu mobilności, oczekiwania każdego z partnerów, kompetencje itp.)
- Wypracowanie wspólnego poglądu na temat pobytu za granicą/projektu.
- Wyjaśnienie sposobów współpracy i kierowania procesem (np. język roboczy, procesy komunikacji i rozwiązywania konfliktów, liczba spotkań, rezultaty itp.)
- Wyjaśnienie zadań i obowiązków każdego z partnerów (zaangażowanie i obowiązki personelu).
- Spotkania twarzą w twarz.

Podczas nawiązywania partnerstwa międzynarodowego zaleca się wizytę studyjną, aby spotkać się z przedstawicielami organizacji goszczącej i zobaczyć potencjalne miejsca pracy, zakwaterowanie i miasto. Podczas wizyty studyjnej ważne jest, aby zadawać pytania dotyczące każdego miejsca pracy, w tym: czy możliwe jest dostosowanie godzin pracy i zadań; jakie umiejętności językowe są potrzebne; czy uczestnicy będą potrzebować jednolitych strojów lub sprzętu ochronnego; oraz jakie wsparcie oferuje organizacja przyjmująca w przypadku kryzysu, choroby lub konfliktu w grupie uczestników.

Zapewnienie staży związanych z danym rodzajem pracy przez przedsiębiorstwa lub inne organizacje goszczące w przyjmującym państwie członkowskim jest warunkiem wstępnym. Wyzwania związane z przyjmowaniem zagranicznych stażystów są często przeważane przez korzyści, jakie może to przynieść. Korzyści dla firm mogą być bardzo różne, od otwarcia kadry pracowniczej na inne kultury (np. zatrudnianie osób ze środowisk migracyjnych) po rozwijanie umiejętności międzykulturowych pracowników.

3. Struktura projektu

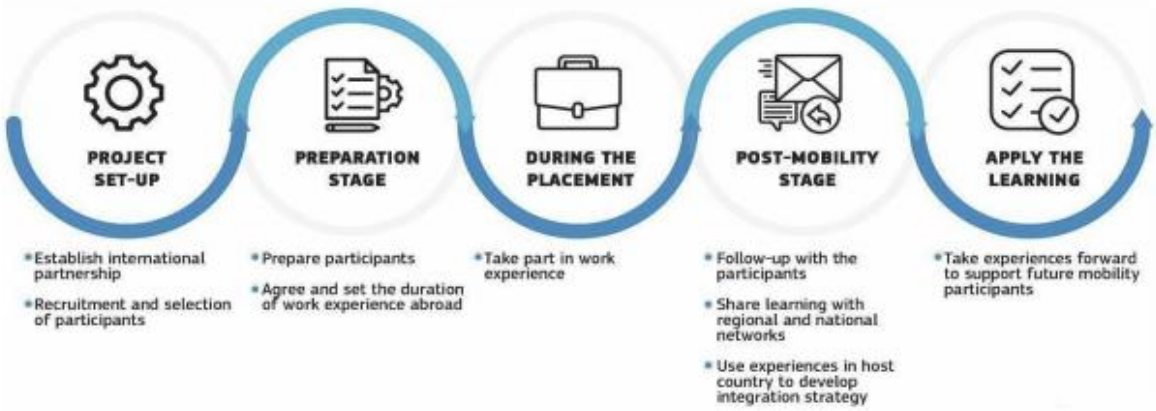
Projekty w ramach inicjatywy ALMA muszą obejmować następujące etapy:

- **rekrutacja, selekcja i przygotowanie uczestników:**
  - identyfikacja osób, które przy odpowiednim wsparciu skorzystają z udziału w projekcie ALMA.
  - plany nauki i rozwoju; przygotowanie międzykulturowe, językowe, zawodowe i praktyczne; mentoring.

- **doświadczenie edukacyjne związane z pracą za granicą:**
  - program wsparcia rozwoju umiejętności i kompetencji nieformalnych; szkolenie językowe; mentoring.

- **działania następcze:**
  - ocena i rejestrowanie postępów uczestników, identyfikacja pracodawców, którzy mogliby zaoferować potencjalne zatrudnienie, lub identyfikacja możliwych ścieżek szkoleniowych i edukacyjnych dla uczestników.

Cykl życia projektu dla projektów mobilności

Legenda:
Project set-up - Konfiguracja projektu
Preparation stage - Etap przygotowania
During the Placement - Podczas umieszczenia
Post-mobility stage - Etap po zakończeniu mobilności
Apply the learning - Zastosowanie zdobytej wiedzy
Establish international partnership - Ustanowienie partnerstwa międzynarodowego
Recruitment and selection of participants - Rekrutacja i wybór uczestników
Prepare participants - Przygotowanie uczestników
Agree and set the duration of work experience abroad - Uzgodnienie i ustalenie czasu trwania praktyki zawodowej za granicą
Take part in work experience - Udział w praktykach zawodowych

Follow-up with the participants - Działania następcze z uczestnikami
Share learning with regional and national networks - Dzielenie się wiedzą z sieciami regionalnymi i krajowymi
Use experiences in host country to develop integration strategy - Wykorzystanie doświadczeń z kraju goszczącego do opracowania strategii integracji
Take experiences forwars to support future mobility participants - Wykorzystanie zdobytych doświadczeń do wspierania przyszłych uczestników mobilności

Wszystkie etapy są ze sobą powiązane i współzależne oraz muszą być odpowiednie dla grupy docelowej. Dobrze skonstruowane i zorganizowane działania następcze są również wymagane po powrocie uczestników z mobilności za granicą, aby upewnić się, że wykorzystują oni umiejętności i postawy, które rozwinęli.

Należy zapewnić ciągłość między fazami, tak aby uczestnicy doświadczyli płynnego przejścia od fazy przygotowawczej do integracji z edukacją, szkoleniem lub zatrudnieniem.

Wielu młodych ludzi uczestniczących w projektach ALMA potrzebuje **intensywnego wsparcia przez długi czas.**

3.1 Rekrutacja i wybór uczestników

Młodzi NEET mogą mieć negatywne doświadczenia w edukacji, szkoleniach lub na rynku pracy. Często nie postrzegają siebie jako "naturalnych" uczestników programów mobilności: niski poziom motywacji, pewności siebie i poczucia własnej wartości są powszechnymi problemami. Potencjalni uczestnicy mogą wymagać zmotywowania za pomocą dostosowanych podejść i może być konieczna praca za pośrednictwem ich społeczności, aby do nich dotrzeć.

Podejście to można wspierać za pomocą różnych metod, takich jak: narzędzia internetowe (ukierunkowane wiadomości e-mail, seminaria internetowe, media społecznościowe itp. Przydatne może być zaangażowanie poprzednich uczestników z wielu różnych środowisk, czy to poprzez bezpośrednie spotkania, czy też relacje wideo lub audio.

Grupy docelowe prawdopodobnie nie będą posiadały formalnych kwalifikacji, w związku z czym potrzebne będą nietradycyjne procedury selekcji w celu ujawnienia ich kompetencji i potencjału. Mogą mieć niewielkie doświadczenie w podróżach zagranicznych i brak samodzielności, więc procesy selekcji będą musiały zidentyfikować młodych ludzi, którzy będą w stanie poradzić sobie z pobytem za granicą.

W świetle potrzeb grupy docelowej, operatorzy projektów muszą stosować metody selekcji uczestników, które:

- zidentyfikują osoby, które przy odpowiednim wsparciu i w oparciu o ich osobistą motywację będą w stanie odnieść korzyści z udziału w projekcie pod względem ich włączenia do edukacji, szkolenia zawodowego i zatrudnienia;
- zidentyfikują osoby, dla których doświadczenia zagraniczne mogą stanowić wyzwanie, ale które, przy odpowiednim wsparciu, będą w stanie poradzić sobie z pobytem za granicą.

Procesy selekcji muszą być starannie zaprojektowane. Z jednej strony muszą one umożliwiać wybór osób, które będą w stanie odnieść korzyści z uczestnictwa. Z drugiej strony, procesy selekcji nie powinny odfiltrowywać uczestników, którzy mogą być postrzegani jako "zbyt trudni", ponieważ pozbawiłoby to potencjalnych beneficjentów możliwości uczestnictwa. Zapewnienie wsparcia wrażliwym młodym ludziom o dużych potrzebach emocjonalnych i psychologicznych powinno być ważną częścią procesów selekcji.

Udział uczestnika: kluczowe pytania

- Czy uczestnik należy do grupy docelowej? W jakim stopniu uczestnik może skorzystać z tego doświadczenia?
- Czy istnieje potencjał pozytywnego rozwoju wybranej osoby i czy można określić podstawowy cel jej integracji ze szkoleniem/pracą?
- Czy motywacja danej osoby jest jasna?
- Czy dana osoba będzie w stanie poradzić sobie z trudnościami w nieznanej i złożonej sytuacji za granicą? Jakie dowody lub przykłady można znaleźć w ich informacjach ogólnych?
- Czy wybrana osoba pasuje do ogólnej struktury grupy?

ALMA musi być zgodna z zasadami horyzontalnymi określonymi przez UE. Instytucje zarządzające muszą odzwierciedlać cele **sprawiedliwości, niedyskryminacji i odpowiedzialności społecznej** mające zastosowanie zarówno do podmiotów publicznych, jak i prywatnych. Działania muszą dążyć do promowania równości płci i zapewnienia możliwości rozwoju osobistego i zawodowego osobom z niepełnosprawnościami, a także z różnych środowisk.

3.2 Przygotowanie uczestnika

Po zrekrutowaniu uczestników, ważnym elementem udanych programów mobilności dla młodych ludzi jest intensywne i dobrze zorganizowane przygotowanie do pobytu za granicą.

3.2.1. Plany nauki/rozwoju

Operatorzy projektu powinni dokonać przeglądu kompetencji uczestnika aby:

- wspólnie z uczestnikiem ustalić jego indywidualne cele;
- dostosować ofertę do potrzeb uczestnika;
- ocenić postępy uczestnika w trakcie i po zakończeniu okresu mobilności.

Metody oceny opisane w tej sekcji mogą być również wykorzystane przy wstępnej selekcji uczestników.

Metody oceny, takie jak pisemne wnioski i rozmowy kwalifikacyjne, prawdopodobnie nie zapewnią pełnego obrazu potencjału młodych ludzi pochodzących z określonych grup docelowych, ponieważ nie są one odpowiednie do identyfikacji umiejętności pozaakademickich.

Ocena powinna obejmować dyskusje lub sesje doradcze, aby dać uczestnikom realistyczne zrozumienie tego, co wiąże się z pobytem za granicą. Może to prawdopodobnie wykazać czy uczestnicy mają motywację do kontynuowania nauki. Ponadto można stosować metody takie jak samoocena, indywidualne profilowanie (np. przy użyciu testów psychometrycznych) i dni oceny.

Procesy oceny nie powinny zniechęcać potencjalnych uczestników. Uczestnicy mogą mieć negatywne doświadczenia w szkole lub z systemami świadczeń socjalnych i mogą potrzebować zachęty.

Od samego początku operatorzy projektów powinni określić umiejętności i kompetencje, które uczestnicy będą chcieli nabyć podczas swoich staży. Powinny one być związane z głównymi celami mobilności, czy to osobistymi (np. pewność siebie, poczucie własnej wartości, przyjmowanie odpowiedzialności, niezawodność, wytrwałość i praca zespołowa), międzykulturowymi, językowymi czy zawodowymi.

Umiejętności, które mają zostać nabyte, powinny zostać uwzględnione w **indywidualnych planach nauki i rozwoju** każdego uczestnika. Plany nauki powinny opierać się na celach stażu i oczekiwanych efektach uczenia się. Powinny one określać, w jaki sposób należy osiągnąć i zarejestrować efekty uczenia się, w tym w jaki sposób szerszy rozwój kompetencji może zostać włączony do doświadczenia zawodowego i zadań zawodowych. Plan nauki powinien również określać procesy następcze. Powinny one dotyczyć **sposobu uznawania nabytych umiejętności i kompetencji**, na przykład poprzez dokumentację **European Digital Credential**[7] i **Europass**[8].

[7] https://europa.eu/europass/en/stakeholders/european-digital-credentials
[8] https://europa.eu/europass/en

Uczestnicy muszą być zaangażowani w opracowywanie własnych planów nauki i rozwoju, przy zapewnieniu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach.

Plan nauki i rozwoju, dostosowany specjalnie do potrzeb, umiejętności i kompetencji każdego uczestnika (w tym dostępności), powinien obejmować:

- cele i zamierzone wyniki stażu uczestnika;
- planowane działania
- metody oceny, które będą stosowane.

Wartość samooceny

Samoocena uczestników może być bardzo skutecznym elementem fazy przygotowawczej. Niemiecki projekt EFS Integracja przez wymianę (IdA) wykazał, że uczestnicy czerpią korzyści z przemyślenia swoich celów zawodowych (postawa, kompetencje, kierunek itp.), swojej tożsamości i "kultury" w szerszym znaczeniu. Samoświadomość można również poprawić poprzez sytuacje, które wprowadzają poczucie "obcości", aby pomóc im przygotować się do radzenia sobie z trudnościami. Celem jest umożliwienie uczestnikom postrzegania potencjalnych problemów za granicą jako pozytywnych wyzwań, z którymi mogą sobie poradzić.

Poniższe podpowiedzi i pytania okazały się pomocne w ramach samooceny.

- Wskazówki i wyjaśnienia dotyczące zawodu:
    - Dokąd zmierzam?
    - W jaki sposób doświadczenie edukacyjne związane z pracą za granicą może mi pomóc?
    - Co pomogłoby mi się rozwijać (życzenia i kompromisy)?
    - Ocena przed i po (obecna sytuacja i oczekiwania).
- Rozważenie oczekiwań i możliwości (upewnienie się, że uczestnicy mają realistyczną wizję).
- Wyjaśnienie sytuacji psychologicznej uczestnika i jego potrzeb w zakresie pomocy.
- Określenie odpowiednich narzędzi oceny i dokumentacji we współpracy z uczestnikami.

3.2.2. Przygotowanie miejsca pracy za granicą

Uczestnicy muszą być świadomi charakteru ich doświadczenia związanego z pracą z wyprzedzeniem, na przykład poprzez spotkania informacyjne.

Organizacje przyjmujące muszą współpracować z lokalnymi partnerami w kraju przyjmującym, aby upewnić się, że rozumieją i akceptują potrzeby uczestników. Niektórzy uczestnicy ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji będą potrzebować intensywnej pomocy i wsparcia podczas stażu.

Niektóre grupy docelowe mogą wymagać intensywnego okresu przygotowań, zanim będą gotowe do wyjazdu za granicę. Na przykład, osoby przedwcześnie kończące naukę z negatywnymi doświadczeniami i nastawieniem do edukacji formalnej, które przez kilka lat nie angażowały się w nią, mogą wymagać znacznego wsparcia.

Przykład z projektu IdA

"To było zawsze coś wyjątkowego, kiedy młodzi ludzie z innych krajów europejskich przyjeżdżali do naszego domu spokojnej starości. Mieszkańcy czuli się zaszczyceni, gdy ludzie robili wszystko, co w ich mocy, aby pracować dla nich w naszej rezydencji. Zwykła rutyna ulegała zmianie. A ponieważ nie wszyscy mieszkańcy są mobilni i mogą podróżować po całym świecie, przyniosło im to odrobinę Europy. Pensjonariusze rozmawiali o krajach, z których pochodzili młodzi ludzie. Niektórzy mieszkańcy nawet tam podróżowali i z dumą opowiadali o swoich doświadczeniach. Istniały pewne bariery językowe, więc nasi podopieczni musieli podjąć wysiłek, aby je pokonać. Można było wyczuć pewną uprzejmość i szacunek. Każdy starał się odpowiednio podchodzić do tych wyjątkowych pracowników. Po latach wciąż wspominamy stażystów z Hiszpanii, Szwecji, Słowacji i Włoch. Ludzie z zagranicy byli postrzegani w lepszym świetle. Ostatecznie wzbudziło to również sympatię i doprowadziło do dyskusji podczas ruchów migracyjnych."

Przykład czeskiego programu skierowanego do młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji

Faza przygotowawcza czeskiego programu mobilności trwała średnio około 115 dni i obejmowała następujące obowiązkowe działania:

- oceny uczestników, indywidualne rozmowy i doradztwo oraz przygotowanie "profilu uczestnika";
- szkolenie językowe;
- szkolenie wielokulturowe;
- ogólne szkolenie w zakresie znajomości finansów.

Oprócz działań obowiązkowych istniała obszerna lista innych możliwych działań. Musiały one zostać określone we wniosku wraz z harmonogramem i wybrane w oparciu o konkretne potrzeby uczestników:

- szkolenia językowe - biorąc pod uwagę osiągnięty poziom edukacji językowej, a także konkretne grupy docelowe, a edukacja językowa zakończy się egzaminem (format/rodzaj nie został określony);
- szkolenia wielokulturowe;
- szkolenie w zakresie prawa pracy;
- szkolenie zawodowe;
- organizacja podróży (w tym ubezpieczenie dla uczestników stażu);
- informacje praktyczne i ciekawostki dotyczące miejsca docelowego;
- inne działania (równość szans i niedyskryminacja, umiejętności społeczne, współżycie w grupie itp.).

Przygotowanie do pobytu za granicą odbywało się w grupach lub indywidualnie, w zależności od charakteru działania.

Przykład ze Słoweńskiego programu przeznaczonego dla bezrobotnych absolwentów

Faza przygotowawcza do słoweńskiego programu mobilności trwała około dwóch miesięcy i obejmowała:

- 48 godzin szkolenia z języka obcego;
- 40 godzin dodatkowych działań programowych obejmujących motywację do mobilności, obawy i oczekiwania związane z mobilnością, zarządzanie/rozwiązywanie konfliktów, życie i pracę w kraju przyjmującym oraz pytania związane ze znalezieniem pracy za granicą;
- około 4 godzin indywidualnego mentoringu.

Operatorzy projektów powinni mieć opracowany program działań zapewniający, że potrzeby wszystkich uczestników są spełnione i że są oni dobrze przygotowani pod względem:

- **aspektów międzykulturowych**: pomaganie uczestnikom w radzeniu sobie z wszelkiego rodzaju "szokiem kulturowym" z wyprzedzeniem oraz w refleksji nad własną i obcą kulturą, a także nad procesami społeczno-kulturowymi zachodzącymi podczas wyjazdu do obcego kraju;
- **wsparcia językowego:** przed wyjazdem należy ocenić umiejętności językowe uczestników i zapewnić im szkolenie językowe. Szkolenie powinno odbywać się w ich kraju ojczystym i być kontynuowane w kraju goszczącym. Jest prawdopodobne, że większość uczestników będzie miała niewielką znajomość języka kraju goszczącego. W tym kontekście właściwe jest skupienie się na podstawowych umiejętnościach językowych. Konieczne będzie również zapewnienie, że uczestnicy otrzymają techniczne instrukcje językowe potrzebne do odbycia stażu;

- **wymagań związanych ze stażem zawodowym:** omówienie i wyjaśnienie dostępnych opcji oraz zapewnienie poradnictwa i doradztwa zawodowego;
- **praktycznych kwestii związanych z podróżą i pobytem w obcym kraju:** organizacji podróży i zabezpieczenia socjalnego, zakwaterowania i codziennego życia za granicą.

Byli uczestnicy mogą odegrać cenną rolę w pomaganiu przyszłym uczestnikom w przygotowaniach. Na przykład, byli uczestnicy mogą zostać zaproszeni do podzielenia się swoimi osobistymi doświadczeniami i udzielenia porad, jak stawić czoła trudnościom i przezwyciężyć obawy.

Opinia operatora projektu IdA

Partner międzynarodowy odwiedził organizację wysyłającą, aby pomóc w przygotowaniu uczestników. Partner przeprowadził indywidualne wywiady obejmujące życiorysy uczestników, motywację, biegłość językową, cele zawodowe i preferowany rodzaj zakwaterowania. W agencji zatrudnienia odbyło się dwudniowe grupowe spotkanie informacyjne, obejmujące zarówno elementy formalne, jak i nieformalne. Całe spotkanie zostało przeprowadzone w wielu językach, z angielskim wprowadzeniem i innymi językami do indywidualnych dyskusji. Takie podejście pozwoliło uczestnikom zapoznać się z personelem i środowiskiem organizacji przyjmującej jeszcze przed fazą mobilności, co zostało uznane za bardzo przydatne.

Doświadczenia z programów TLN pokazały, że język nie jest przeszkodą, ale atutem. Ograniczone umiejętności językowe są wystarczające, jeśli uczestnicy są otwarci na popełnianie błędów. Kiedy uczestnicy są za granicą, rozwijają umiejętności językowe i komunikacyjne, aby radzić sobie i odnaleźć się w obcym języku i kulturze.

Osoby o **szczególnych potrzebach w zakresie dostępności**, takie jak osoby niepełnosprawne, powinny mieć ocenione swoje potrzeby, aby można było odpowiednio dostosować działania przygotowawcze. Dotyczy to na przykład kwestii praktycznych, takich jak korzystanie z transportu publicznego, rodzaju zakwaterowania, które będą mieli w przyjmującym państwie członkowskim, a także miejsc pracy, w których zostaną zatrudnieni.

3.3 Doświadczenie edukacyjne związane z pracą za granicą

Po fazie przygotowawczej młodzi uczestnicy wyjeżdżają za granicę w celu zdobycia doświadczenia zawodowego w podmiocie publicznym lub prywatnym w innym państwie członkowskim UE. Oprócz zdobycia umiejętności związanych z pracą, celem pobytu za granicą jest pomoc uczestnikom w rozwijaniu pozytywnych postaw i zachowań, co może zająć trochę czasu.

Będąc kluczowym elementem projektu, mobilność za granicą musi trwać od **2 do 6 miesięcy.**

Podobnie jak w przypadku innych elementów, czas trwania mobilności za granicą powinien być dostosowany do potrzeb grupy docelowej. W idealnej sytuacji faza ta powinna stanowić 30% projektu ALMA[9].

Ponadto uczestnicy powinni **wyjeżdżać za granicę w grupach** - w miarę możliwości od 8 do 12 osób - aby zapewnić sobie wzajemne wsparcie podczas tego trudnego doświadczenia.

3.3.1. Działania społeczne i kulturalne

Aby pobyt za granicą był udany, ważną częścią projektu są działania kulturalne i społeczne, które zapewniają uczestnikom możliwość nawiązywania kontaktów towarzyskich z lokalnymi mieszkańcami w tym samym wieku.

Uczestnicy mogą rozwijać szereg kompetencji związanych ze zdolnością do zatrudnienia i rozwojem osobistym, w tym umiejętność nawiązywania kontaktów towarzyskich z osobami z różnych środowisk i posługującymi się różnymi językami. Kompetencje te mogą pomóc zwiększyć ich pewność siebie.

Opinia uczestnika z Czech
"Cieszę się, że udało mi się odbyć taki staż. Nie chodziło tylko o doświadczenie zawodowe. Nauczyłem się również lepiej radzić sobie ze stresem. A moje doświadczenie życiowe mówi mi, że tylko to, co osiągniesz sam, jest naprawdę twoje. Wiedziałem o tym od dawna, ale tym razem naprawdę nauczyłem się, że mogę to zastosować w praktyce. Jeśli mogę również pozwolić sobie na odrobinę samochwalstwa, to powiem, że mam bardzo wysokie standardy dla siebie. Teraz nauczyłem się, że nie tylko trzeba ciężko pracować, ale także trzeba poświęcić określoną ilość czasu, aby wszystko zrobić. A potem niemiecki. Od zera do dobrej podstawy. Dla kogoś innego to nic, ale dla mnie to wielki sukces."

3.3.2. Zakwaterowanie

Rodzaj zakwaterowania powinien być dostosowany do potrzeb uczestnika i może obejmować kilka opcji: hotel/hostel, rodzina goszcząca, wspólne mieszkanie itp. W szczególności opcja wspólnego mieszkania pozwoliłaby uczestnikom obserwować różne style życia i wspierać samodzielność.

[9] 30% nie oznacza, że każdy uczestnik musi spędzić co najmniej 30% swojego doświadczenia ALMA za granicą. Procent odnosi się do całego projektu realizowanego przez operatorów projektu

Opinia uczestnika IdA
"Podczas naszego pobytu za granicą mieszkaliśmy we wspólnym mieszkaniu, w którym czuliśmy się bardzo komfortowo. To wzmocniło nasze poczucie wspólnoty i byliśmy w stanie ćwiczyć tolerancję i zarządzanie konfliktami w wyniku indywidualnych konfliktów między "obcymi" osobowościami. Dostępne były również inne alternatywy, takie jak zakwaterowanie w pensjonatach lub u rodziców goszczących. Odnieśliśmy wrażenie, że osoby odpowiedzialne za program dołożyły starań, aby wybrać odpowiednie zakwaterowanie dla poszczególnych osób lub grup i wzięły pod uwagę nasze indywidualne potrzeby."

3.3.3. Mentoring podczas pobytu za granicą

Aby umożliwić uczestnikom osiągnięcie ich celów i zapewnić możliwość analizy ich postępów, uczestnicy będą potrzebować wsparcia przez cały okres pobytu za granicą. Codzienne sprawy, tęsknota za domem i inne problemy mogą przyćmić podstawowe kwestie związane z nauką.

Stosunek mentorów do uczestników powinien być zgodny z potrzebami danej grupy, ponieważ niektóre grupy będą potrzebowały więcej wsparcia niż inne.

Mentor musi budować zaufanie z uczestnikami, wykazując zrozumienie ich przeszłości, aspiracji i obaw. Wsparcie ze strony mentora powinno być zapewnione od samego początku, aż do końca stażu, a w niektórych przypadkach nawet dłużej.

Mentorzy i uczestnicy powinni odbywać regularne spotkania, zaplanowane z wyprzedzeniem.

Ważne jest, aby mentorzy przekazywali informacje zwrotne na temat uczestników operatorom projektu, tak aby istniał zapis poczynionych postępów, pokonanych lub nierozwiązanych wyzwań itp.

Podział obowiązków między mentorami z kraju pochodzenia i kraju goszczącego będzie różny w zależności od okoliczności.

Doświadczenie sugeruje, że mentorzy z kraju pochodzenia powinni podróżować z uczestnikami do przyjmującego państwa członkowskiego, aby pomóc im przystosować się do nowych warunków. Szczególnie wrażliwym grupom docelowym powinien towarzyszyć mentor, który mówi zarówno w ich języku, jak i w języku kraju przyjmującego. Niektóre grupy docelowe ze szczególnie trudnymi potrzebami (np. niepełnosprawność) mogą wymagać wsparcia osób, które będą im towarzyszyć, oprócz mentorów.

Doświadczenia z programów TLN

W programach TLN przyjęto różne podejścia w zależności od grupy docelowej.

W Czechach, ponieważ grupa docelowa miała wiele ograniczeń, w zaproszeniu określono, że mentor będzie towarzyszył uczestnikom przez cały pobyt za granicą:

"Podczas stażu za granicą beneficjent zapewni stałą obecność co najmniej jednej osoby ze znajomością języka czeskiego i języka kraju docelowego lub języka angielskiego. Osoba ta musi być członkiem zespołu wdrażającego projekt (z ramienia beneficjenta lub czeskiego partnera)".

W Niemczech i Polsce, gdzie istniała podobna grupa docelowa, wysoce zalecane było, aby mentor z projektu wysyłającego towarzyszył grupie podczas pobytu za granicą. W Polsce dobrze sprawdziło się utrzymywanie regularnego kontaktu między uczestnikami a polskim mentorem za pomocą narzędzi internetowych.

W Katalonii, Słowenii i Szwecji wymagania były mniej restrykcyjne, ponieważ grupy docelowe potrzebowały niewielkiego wsparcia.

3.4. Działania następcze

Po zakończeniu edukacji związanej z pracą za granicą, faza następcza ma na celu przygotowanie uczestników do integracji w ramach kształcenia, szkolenia lub zatrudnienia, z wykorzystaniem wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas pobytu za granicą.

Wsparcie zapewniane uczestnikom przez operatorów projektów po pobycie za granicą powinno obejmować:

- wsparcie i wskazówki w celu zidentyfikowania i przemyślenia kompetencji, które rozwinęli i wykorzystania ich do wspierania ich kolejnych kroków w edukacji, szkoleniu lub pracy;
- plan wdrożenia dla każdego uczestnika określający, w jaki sposób zostanie on włączony do dalszej edukacji, szkolenia zawodowego lub zatrudnienia;
- konkretne wsparcie i wskazówki dotyczące ubiegania się o pracę lub określania ścieżek kształcenia/szkolenia. Może to trwać przez wiele miesięcy, dopóki uczestnicy nie zostaną pomyślnie zintegrowani z zatrudnieniem, edukacją lub szkoleniem;
- zapewnienie, że jeśli nie znajdą edukacji, szkolenia zawodowego lub zatrudnienia w terminie wsparcia finansowanego z EFS, zostaną przekazani odpowiednim agencjom wsparcia, które mogą ich dalej wspierać (np. PSZ)

Opinia uczestnika z Czech

"Dzięki pobytowi za granicą nauczyłam się, że mogę osiągnąć w życiu więcej! Nie spodziewałam się, że poradzę sobie przez cały pobyt bez rodziny. Przezwyciężyłem to i odniosłem sukces. Nie żałuję wyjazdu. Stałam się osobą samowystarczalną. Zarządzam własnym budżetem. Potrafię sama o siebie zadbać. Po powrocie z zagranicy poczułam, że potrzebuję więcej wsparcia. Nagle zobaczyłam, jak może wyglądać inne życie. Teraz mam prawdziwą pracę na rok, jako asystentka. Potem być może pójdę do szkoły technicznej".

Rozwój uczestników powinien być mierzony i rejestrowany. Pozwala im to zidentyfikować umiejętności i kompetencje, które rozwinęli i wykorzystać je do wspierania ich kolejnych kroków w kierunku edukacji, szkolenia lub pracy.

Niemieckie badanie uczestników IdA

Federalne Ministerstwo Pracy wraz z sieciami projektowymi i uczestniczącymi centrami pracy i/lub agencjami zatrudnienia opracowało kwestionariusz w celu ustalenia wyników integracji. Kwestionariusz skierowany był do agencji wdrażających projekt, urzędów pracy i agencji zatrudnienia i zawierał pytania dotyczące oceny kompetencji osobistych, społecznych i zawodowych, gotowości do wyboru zawodu oraz udanej integracji uczestników IdA.

Ocena wykazała znaczny wzrost kompetencji społecznych (motywacja/poleganie na sobie, pewność siebie/poczucie własnej wartości, wygląd, zachowanie i umiejętności społeczne) uczestników IdA po fazie mobilności

Aby zastanowić się nad swoimi doświadczeniami, uczestnicy powinni omówić z doradcą swoją przyszłą karierę lub ścieżkę edukacyjną już podczas pobytu za granicą. Dyskusje powinny oceniać okres mobilności w odniesieniu do planu nauki i przewidywać, w jaki sposób znaleźć zatrudnienie lub programy edukacyjne / szkoleniowe, korzystając z nabytych kompetencji. Doradca powinien wykorzystać informacje od wszystkich organizacji i osób zaangażowanych w pobyt uczestnika za granicą, w tym od pracodawcy przyjmującego.

Powszechne metody profilowania często nie są odpowiednie dla grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Te grupy docelowe powinny być oceniane z perspektywy "przebytego dystansu", co oznacza, jakie postępy poczynili uczestnicy w kierunku trwałego zatrudnienia w wyniku mobilności za granicą. Postęp ten może polegać na wzroście pewności siebie i poczucia własnej skuteczności, pozytywnych zachowaniach i postawach związanych z uczeniem się lub kompetencjach społecznych.

Istnieje kilka narzędzi do pomiaru tych umiejętności miękkich, takich jak My Journey (opracowane przez Pobal dla programu włączenia społecznego i aktywizacji społeczności (SICAP) w Irlandii) i Talent Match (opracowane przez National Lottery Community Fund w Wielkiej Brytanii).

Narzędzie My Journey opracowane przez Pobal dla SICAP w Irlandii

My Journey to narzędzie mierzące umiejętności miękkie, które są istotne dla zatrudnienia, edukacji i rozwoju osobistego użytkowników usług zaangażowanych w SICAP (krajowy program włączenia społecznego, który wspiera osoby i społeczności znajdujące się w niekorzystnej sytuacji). Od samego początku podczas opracowywania narzędzia podkreślano potrzebę konsultowania się z lokalnymi dostawcami usług, ponieważ może to pomóc w zidentyfikowaniu i zajęciu się barierami i potrzebami wsparcia grupy docelowej. W tym kontekście narzędzie My Journey mierzy pięć obszarów umiejętności miękkich:

- pewność siebie w zakresie umiejętności czytania, pisania i liczenia;
- pewność siebie, wyznaczanie celów i poczucie własnej skuteczności;
- więź z innymi;
- umiejętności komunikacyjne (w tym samodzielność);
- ogólna gotowość do pracy.

Samo narzędzie jest szybkim i łatwym kwestionariuszem z 27 pytaniami, które są odpowiednie dla każdego w wieku 15 lat lub więcej. Narzędzie może być stosowane w ustawieniach indywidualnych lub grupowych i jest przeznaczone do wielokrotnego użytku w celu określenia, co zmieniło się w ciągu kilku miesięcy.

My Journey stawia osobę w centrum i wzmacnia ją poprzez podejście oparte na mocnych stronach. Zachęca użytkownika do autorefleksji i lepszego zrozumienia swoich mocnych stron oraz obszarów, nad którymi chciałby popracować.

Europejski system transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET), który został przyjęty na poziomie UE, zapewnia użyteczny zestaw zasad zatwierdzania kompetencji uzyskanych podczas pobytów za granicą w odniesieniu do kwalifikacji[10].

Kluczowe elementy projektów wysyłania, które należy wziąć pod uwagę w fazie następczej

[10] https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/european-credit-system-vocational-education-and-training-ecvet#:~:text=ECVET%20allows%20learners%20to%20accumulate.their%20own%20country%20and%20abroad

- Współpraca z uczestnikami w celu określenia postępów, jakie poczynili w porównaniu z początkowym poziomem wyjściowym.
- Zapewnienie dokładnej oceny potencjału uczestników w zakresie integracji z edukacją, szkoleniem zawodowym i zatrudnieniem.
- Uznawanie i potwierdzanie osiągnięć uczestników w celu zwiększenia ich szans na integrację, w miarę możliwości w odniesieniu do kwalifikacji krajowych z wykorzystaniem zasad ECVET oraz europejskiego poświadczenia cyfrowego i dokumentacji mobilności Europass.
- Zaangażowanie wszystkich odpowiednich organizacji i osób w ocenę postępów uczestników, w tym organizacji wysyłających i przyjmujących, pracodawców i uczestników.

3.5. Wybór projektów ALMA i kryteria przyznania

Instytucje zarządzające powinny uwzględnić następujące **kryteria** w zaproszeniu do składania wniosków:

- Organizacje wysyłające i przyjmujące zapewniają wielozadaniowe zespoły odpowiednie do potrzeb grupy docelowej;
- Istnieją szczegółowe metody dotarcia do grupy docelowej i wyboru uczestników;
- Istnieją mechanizmy wsparcia dla uczestników na wszystkich etapach projektu mobilności;
- Istnieje program działań dostosowany do potrzeb grupy docelowej;
- Personel organizacji wysyłających powinien posiadać odpowiednie umiejętności językowe, aby pomóc uczestnikom we wszystkich aspektach ich mobilności;
- Opcjonalnie: Doświadczenie w zakresie mobilności lub finansowania z EFS+ w ramach partnerstwa, przynajmniej w organizacji przyjmującej.

Wnioskodawcy powinni zostać poproszeni o wykazanie swojego doświadczenia w pracy z młodymi ludźmi znajdującymi się w trudnej sytuacji i podanie szczegółowych informacji na temat:

- W jaki sposób dotrą do grupy docelowej, zaangażują ją i zrekrutują. Na przykład wnioskodawcy muszą wyjaśnić, w jaki sposób zaangażują potencjalnych uczestników, którzy nie mają dostępu do komputerów lub nie posiadają umiejętności czytania i pisania;
- W jaki sposób zapewnią uczestnikom działania przygotowawcze, dostosowując je do konkretnych potrzeb grupy docelowej (np. organizując sesje wieczorne, dostosowując lekcje do ich poziomu zrozumienia lub wykorzystując przeszkolonych nauczycieli do prowadzenia szkoleń);
- Ustalenia i plany awaryjne dotyczące zastępowania uczestników rezygnujących przed fazą mobilności;

- Ustalenia i plany awaryjne dotyczące pomocy uczestnikom, którzy zrezygnują z udziału w projekcie w trakcie jego trwania;
- Sposób łączenia grup rówieśniczych przed fazą mobilności (tj. twarzą w twarz i/lub wirtualnie);
- Wsparcie dla uczestników poprzez mentoring podczas fazy mobilności, protokoły dotyczące sytuacji awaryjnych oraz w przypadku rezygnacji uczestników podczas mobilności;
- Działania następcze z uczestnikami po zakończeniu fazy mobilności i ich powrocie do domu.

Oprócz kryteriów dla wnioskodawców i partnerów, projekty mobilności skierowane do młodzieży i młodych dorosłych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji wymagają szczególnego skupienia się na wykwalifikowanym personelu. Personel operatorów projektów powinien posiadać doświadczenie i umiejętności potrzebne do pracy z młodzieżą znajdującą się w niekorzystnej sytuacji i specjalnymi potrzebami tej konkretnej grupy docelowej.

Poza zarządzaniem i koordynacją projektu, personel operatorów projektu powinien posiadać umiejętności społeczne, psychopedagogiczne, mentorskie, międzykulturowe i językowe.

Zaleca się, aby instytucje zarządzające wymieniały minimalny zestaw umiejętności personelu i profili zawodowych w swoich zaproszeniach do składania wniosków i odzwierciedlały je w kryteriach przyznawania dotacji na potrzeby wyboru wniosków dotyczących projektów.

4. Wsparcie finansowe

W ramach ALMA kwalifikowalne są wydatki na działania związane z następującymi fazami projektu:

- Przygotowanie;
- Mobilność;
- Działania następcze.

Wydatki można podzielić na następujące kategorie:

- Koszty związane z indywidualnym uczestnikiem (np. koszty podróży, zakwaterowania, utrzymania, ubezpieczenia i zabezpieczenia społecznego).
- Koszty związane z interwencjami pedagogicznymi i interwencjami na rynku pracy (np. rekrutacja, przygotowanie, nadzór, poszukiwanie miejsc pracy, podsumowanie i (ponowna) integracja z rynkiem pracy, programami edukacyjnymi lub szkoleniowymi).
- Koszty związane z organizacją (np. poszukiwanie partnerów, przygotowanie projektu, zarządzanie podczas realizacji projektu, spotkania, administracja, porady ekspertów i doradztwo, tłumaczenia pisemne i ustne oraz wynajem obiektów).

W przypadku pracy z młodymi ludźmi znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji, charakter i zakres interwencji pedagogicznych i interwencji na rynku pracy różni się znacznie w zależności od grupy docelowej. Aby zaspokoić potrzeby różnych grup, władze krajowe i regionalne odpowiedzialne za ogłaszanie krajowych lub regionalnych zaproszeń do składania wniosków muszą ustanowić bardziej szczegółowe zasady dotyczące dokładnego rodzaju i charakteru kosztów kwalifikowalnych na różnych etapach.

Zaspokajanie specyficznych potrzeb grupy docelowej

W ramach programu Integracja przez wymianę (IdA) sześć młodych samotnych matek zostało wysłanych na staż zawodowy do Hiszpanii. Ponieważ ich dzieci nie mogły pozostać w domu przez dłuższy czas, podróżowały z matkami do Hiszpanii i pozostawały tam przez cały czas trwania projektu. Pociągnęło to za sobą dodatkowe koszty dla organizatorów: opieka nad dziećmi w godzinach pracy matek, wydatki związane z

uczęszczaniem dzieci do hiszpańskich przedszkoli, zakwaterowanie i inne różne działania.

4.1. Obowiązki w zakresie kontroli i audytu

W ramach ALMA organizacja wysyłająca ponosi wszystkie koszty związane z działaniami dla uczestników, niezależnie od tego, czy są one ponoszone w macierzystym czy przyjmującym państwie członkowskim. Wynika to z faktu, że oczekiwane rezultaty projektu muszą być zgodne z celami programu EFS+ wysyłającego państwa członkowskiego. Oznacza to, że obowiązki w zakresie zarządzania, kontroli i audytu pozostają w kraju wysyłającym, a operatorzy projektów w kraju wysyłającym muszą upewnić się, że krajowe wymogi dotyczące audytu są spełnione podczas korzystania z usług za granicą.

Instytucje zarządzające powinny dopilnować, aby operatorzy projektów byli świadomi wszelkich różnic w procedurach księgowych w ich własnym kraju i kraju partnerskim, aby uniknąć problemów przy sporządzaniu końcowego oświadczenia.

4.2. Uproszczone opcje kosztów

W świetle wyzwań administracyjnych związanych z rozliczaniem rzeczywistych kosztów poniesionych w kontekście ALMA, zdecydowanie zaleca się stosowanie **uproszczonych opcji kosztów (SCO) na poziomie UE w przypadku programów mobilności transnarodowej dla młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji**. Można stosować uproszczone opcje kosztów określone w rozporządzeniu RWP EFS+ (stawki ryczałtowe, kwoty ryczałtowe i standardowe koszty jednostkowe). Alternatywnie, instytucje zarządzające mogą opracować własny model SCO. Narzędzia te muszą być obliczane przy użyciu metodologii, która jest uczciwa, sprawiedliwa i weryfikowalna. Mogą one opierać się na danych statystycznych lub praktykach historycznych (w tym doświadczeniach związanych ze standardowymi kosztami jednostkowymi stosowanymi w innych programach UE) lub na podobnych rodzajach operacji i beneficjentów.

W programach TLN stosowano połączenie kosztów rzeczywistych i SCO

W programach TLN stosowano różne rozwiązania finansowe w zależności od przepisów finansowych w poszczególnych krajach. Podczas gdy Czechy stosowały zasadę kosztów rzeczywistych, inni członkowie TLN, tacy jak Katalonia, Niemcy, Polska, Słowenia i Szwecja, stosowali kombinację kosztów rzeczywistych i SCO. Na przykład Niemcy stosowały rzeczywiste koszty wynagrodzeń, trzy różne koszty jednostkowe za pobyt za granicą oraz zryczałtowaną stawkę administracyjną.

Aby wesprzeć realizację operacji ALMA w ramach EFS+, Komisja zdefiniowała SCO na poziomie UE oraz systemy "finansowania niepowiązanego z kosztami" (FNLC) w **akcie delegowanym**[11].

Obliczenie tych SCO na poziomie UE opracowanych dla mobilności transnarodowej opiera się na danych historycznych, dobrych praktykach z pięciu programów mobilności TLN i ekstrapolacji[12] .Obejmują one działania związane z organizacją i wdrażaniem programów mobilności transnarodowej dla młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji w następujących trzech fazach:

Faza przygotowawcza:

- wspólne i indywidualne działania przygotowawcze, w tym informowanie uczestników w ich kraju ojczystym przed fazą mobilności.

Faza mobilności (30% projektu ALMA[13]):

- program szkoleniowy i pedagogiczny dla uczestników w goszczącym państwie członkowskim;
- działania społeczne i kulturalne podczas pobytu za granicą;
- wsparcie i monitorowanie uczestników przez organizację goszczącą lub personel towarzyszący.

Faza następcza:

- wsparcie i monitorowanie uczestników po zakończeniu fazy mobilności, w tym doradztwo i poradnictwo zawodowe.

Kwoty określone w Akcie Delegowanym nie obejmują kosztów związanych z poszukiwaniem partnerów i przygotowaniem umów partnerskich. Jednak w razie potrzeby wszelkie takie koszty mogą stanowić wydatki kwalifikowalne i podlegać dodatkowemu zwrotowi w ramach innych form finansowania[14].

[11] EUR-Lex - 32022R2175 - EN - EUR-Lex (europa.eu).
[12] The amounts and conditions set in the delegated act are based on the study: 'Simplified cost options' and 'Financing not linked to costs' in the area of social inclusion and youth: a study complementing the ESF+ impact assessment: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8429&furtherPubs=yes.
[13] W przypadku korzystania z Uproszczonej Opcji Kosztów zdefiniowanej w Akcie Delegowanym, wymóg 30% mobilności za granicą jest obowiązkowy. W przypadku korzystania z innych narzędzi finansowych nie jest to obowiązkowe, ale sugerowane.
[14] Na przykład w zaproszeniu ALMA na poziomie UE (https://www.esf.lt/en/social-innovation-grants/esf-social-innovation-alma-call/call- documents/1087) koszty poniesione w fazie rozruchu - fazie poświęconej tworzeniu partnerstw - zostały pokryte z kwoty ryczałtowej ustalonej podczas oceny wniosku, w oparciu o przedłożony projekt budżetu i powiązane z pakietami roboczymi.

Akt delegowany definiuje następujące koszty jednostkowe i kwoty uzupełniające w celu uwzględnienia szczególnych wymogów i okoliczności:

Koszty jednostkowe na uczestnika

Kwota ta pokrywa wszystkie koszty realizacji operacji ALMA. Jest ona ustalana na dni uczestnictwa dla państw członkowskich, w których odbywa się faza przygotowawcza i następcza. Obejmuje ona wszystkie trzy fazy operacji (przygotowanie, mobilność i działania następcze)[15].

Kwoty te opierają się na danych historycznych z 5 państw członkowskich[16] (Czech, Niemiec, Polski, Słowenii i Szwecji) i ekstrapolacji[17] dla pozostałych państw członkowskich.

Kwoty uzupełniające w przypadku mobilności do państwa członkowskiego o wyższych kosztach utrzymania

Rekompensuje to dodatkowe koszty mobilności do państwa członkowskiego, w którym koszty utrzymania są wyższe niż w kraju macierzystym. Kwoty te są dodawane do kosztu jednostkowego na uczestnika za dni spędzone za granicą podczas fazy mobilności.

Kwoty uzupełniające zapewniające przyzwoity standard życia

Dopłata ta ma na celu zapewnienie uczestnikom przyzwoitego standardu życia podczas udziału w projekcie ALMA. Chociaż uczestnicy w niektórych państwach członkowskich są uprawnieni do wsparcia finansowego (takiego jak minimalny dochód, zasiłek dla bezrobotnych lub inne wsparcie społeczne), w zależności od ich indywidualnej sytuacji, nie dotyczy to wszystkich państw członkowskich. Instytucja zarządzająca może zatem podjąć decyzję o zastosowaniu tego uzupełnienia[18] w zależności od sytuacji w danym państwie członkowskim i potrzeb poszczególnych uczestników. Kwoty odpowiadają krajowemu progowi ubóstwa dla osób samotnych, co oznacza, że jest to minimalny poziom dochodu, poniżej którego ludzie są uważani za żyjących w ubóstwie. Wsparcie to jest wypłacane bezpośrednio odpowiednim uczestnikom w formie dziennej diety.
Ocena i decyzja o zastosowaniu tego dodatku zależy wyłącznie od uznania instytucji zarządzającej.

[15] Podstawowe koszty jednostkowe na dzień określono w tabeli 1 aktu delegowanego.
[16] Zagregowane dane dotyczące wszystkich projektów finansowanych w ramach skoordynowanego zaproszenia do składania wniosków w ramach sieci mobilności TLN, obejmujące koszty całkowite, czas trwania działań, a także liczbę uczestników przystępujących do programu.
[17] Koszty jednostkowe dla krajów innych niż 5 z danymi historycznymi zostały ekstrapolowane przy użyciu modelu statystycznego, opierając się na wskaźnikach PKB na mieszkańca w standardzie siły nabywczej, porównawczych poziomach cen i danych dotyczących stopy zatrudnienia jako zmiennych predykcyjnych
[18] Dzienne uzupełnienie dla uczestników, którzy otrzymują dodatek od beneficjenta, określono w tabeli 5 Aktu delegowanego.

Dopłata ta może być zastosowana do jednego, dwóch lub wszystkich trzech etapów operacji. W przypadku fazy mobilności zastosowanie ma kwota kraju docelowego.
Kwoty te są kwalifikowalne tylko wtedy, gdy zostaną w całości wypłacone odpowiednim uczestnikom.

Kwoty dodatkowe dla uczestników, którzy odnieśli sukces

Ta dodatkowa kwota ma stanowić zachętę dla operatorów projektu do zwiększenia wysiłków na rzecz wspierania sukcesów młodych ludzi w wychodzeniu z projektu ALMA[19]. Pomyślne wyjście z projektu (tj. rezultat, który należy osiągnąć) należy rozumieć jako prowadzące do pozytywnej zmiany statusu zawodowego uczestnika, takiej jak znalezienie zatrudnienia, zapisanie się lub ponowne przystąpienie do szkolenia, edukacji lub programu rynku pracy w ciągu 6 miesięcy po opuszczeniu projektu ALMA. Skupienie się na łagodniejszych wynikach i szeroka definicja "pozytywnych rezultatów" zmniejsza ryzyko niekorzystnego wpływu na bardziej narażonych uczestników.
Kwoty te są należne dodatkowo do podstawowego kosztu jednostkowego na uczestnika. Stanowią one wydatki kwalifikowalne dla każdego uczestnika, który pomyślnie opuścił projekt[20].

[19] Akt delegowany odnosi się do "zakończenia operacji ALMA".
[20] Dzienne doładowanie dla uczestników, którzy odnieśli sukces, w zależności od państwa członkowskiego, w którym odbywa się faza przygotowawcza, określono w tabeli 6 Aktu delegowanego

5. Monitoring i ocena

Monitoring i ocena są niezbędnymi narzędziami dla operatorów projektów do śledzenia postępów wśród uczestników i zrozumienia ogólnego wpływu działań. Działania związane z monitorowaniem i oceną powinny być zintegrowane na wczesnym etapie i obejmować perspektywy wszystkich kluczowych podmiotów. Należy wdrożyć metody, takie jak regularne spotkania w celu omówienia praktycznych aspektów i potencjalnych problemów oraz cotygodniowe raporty na temat działań i osiągnięć.

Przykład ewaluacji z czeskiego programu przedstawiono w ramce poniżej.

Ocena czeskiego programu mobilności

Ocena czeskiego programu mobilności odbyła się na dwóch poziomach: na poziomie projektu i na poziomie zaproszenia.

- Ocena projektu: Podczas realizacji projektu beneficjenci prosili o bieżące informacje zwrotne, na podstawie których można było dostosować działania. Z tego powodu beneficjenci mieli możliwość wdrożenia oceny projektu jako kluczowego i odrębnego działania. Chociaż wyniki ocen służyły przede wszystkim beneficjentom, były one również przekazywane instytucji zarządzającej.
- Ocena zaproszenia do składania wniosków: Aby ocenić zaproszenie jako całość, instytucja zarządzająca przeprowadziła ogólną ocenę. Beneficjenci byli zobowiązani do współpracy przy gromadzeniu danych w ramach tego procesu poprzez zbieranie kwestionariuszy od uczestników na następujących etapach:
    - W momencie przystąpienia do projektu;
    - Niezwłocznie po zakończeniu mobilności zagranicznej;
    - 4-5 miesięcy po zakończeniu mobilności za granicą, ale nie później niż do końca projektu.

Aby zachęcić uczestników do wypełnienia kwestionariuszy końcowych, instytucje zarządzające zaoferowały im wynagrodzenie za ich wypełnienie. Celem tego kwestionariusza było zbadanie sytuacji uczestników po ich udziale w projekcie. Dane uzyskane za pomocą kwestionariusza zostały również wykorzystane przez beneficjenta do celów samooceny.

6. Sieć ALMA

Sieć ALMA to sieć instytucji zarządzających EFS+ i instytucji wdrażających na poziomie krajowym i regionalnym, które obecnie wdrażają lub planują wdrożyć działania ALMA w ramach swoich programów EFS+ na lata 2021-2027. Celem sieci jest wspieranie państw członkowskich i regionów we wdrażaniu projektów ALMA.

Działania sieci koncentrują się na

- Koordynacji i praktycznym wsparciu przy uruchamianiu i wdrażaniu zaproszeń ALMA (np. omawianie planowania i opracowywania zaproszeń, dzielenie się dobrymi praktykami itp.;)
- Praca nad konkretnymi i przekrojowymi tematami w celu zapewnienia wysokiej jakości i dalszego rozwoju projektów ALMA (np. pomiar miękkich wyników / miękkich wskaźników, kontynuacja SCO itp.;)
- Sesje informacyjne na temat stanu zaawansowania projektów ALMA.

Sieć ALMA jest koordynowana przez Europejskie Centrum Kompetencji w zakresie Innowacji Społecznych (EUCCSI), które znajduje się w Agencji Europejskiego Funduszu Społecznego (ESFA) na Litwie.

Strona internetowa: https://www.esf.lt/en
Email: ALMA@esf.lt

Inne źródła

- "ALMA: inicjatywa na rzecz aktywnej integracji młodzieży", Komisja Europejska. Dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/social/main.isp?catId=1549&lanqId=en
- " Uczenie się na podstawie doświadczeń: integracja młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji poprzez programy mobilności", Komisja Europejska (2022). Dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en/publications
- "ALMA i wspieranie młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji w uczestnictwie w mobilności w ramach EFS+" (2021) Dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en/transnational-cooperation-platform
- Uwalnianie potencjału: podręcznik skutecznej pracy ponadnarodowej z grupami docelowymi znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji. Dostępne pod adresem: https://www.esf.de/portal/SharedDocs/Publikationen/EN/37948e ida unlocking pote ntial.html
- "Uproszczone opcje kosztów i "finansowanie niepowiązane z kosztami" w obszarze włączenia społecznego i młodzieży: Badanie uzupełniające ocenę skutków EFS+", Komisja Europejska (2021). Dostępne pod adresem: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5175a20b-3ac3-11 ec-89db- 01aa75ed71a1/language-en

Załącznik 1. Umowa między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi

Poniższe kluczowe kwestie powinny zostać ujęte w pisemnej umowie pomiędzy organizacją wysyłającą a organizacją przyjmującą:

- Rodzaje uczestników, którzy mają być włączeni w projekt oraz ich potrzeby związane z pobytem za granicą;
- Sposób współpracy mentorów wyznaczonych przez każdą z organizacji;
- Struktura i treść działań związanych z mobilnością przed rozpoczęciem stażu. Obejmuje to działania międzykulturowe i językowe, staż zawodowy/zawodowy, kwestie praktyczne związane z podróżą do przyjmującego państwa członkowskiego oraz budowanie zespołu i rozwój umiejętności miękkich;
- Poziom znajomości języka, jaki muszą posiadać uczestnicy, tak aby istniało wspólne zrozumienie ich potrzeb językowych i odpowiednie wsparcie;
- Sposób, w jaki osiągnięcia uczestników będą oceniane, uznawane i zatwierdzane, w tym wstępna analiza podstawowa;
- Współpraca z organizacjami goszczącymi na wszystkich etapach:
    - W fazie przygotowawczej: organizacje goszczące powinny otrzymywać informacje o stażach z wyprzedzeniem, tak aby mogły w pełni zapoznać się z profilami uczestników i wziąć udział w rozmowach na temat ich przekazania;
    - W przypadku pobytu za granicą: operatorzy projektów goszczących powinni być zaangażowani w organizację staży zawodowych, ściśle współpracując z lokalnymi organizacjami i firmami w celu znalezienia odpowiednich miejsc stażu. Operatorzy projektów goszczących powinni być również zaangażowani w organizowanie działań kulturalnych, szkoleń językowych oraz zapewnianie mentoringu i korepetycji;
    - W fazie następczej: organizacje goszczące powinny być zaangażowane w ocenę uczestników;
- Ryzyko, które może wystąpić i sposób, w jaki zostanie ono rozwiązane, w tym procedury radzenia sobie z konfliktami (np. przy użyciu planu zarządzania ryzykiem);
- W jaki sposób będą przestrzegane zasady równości szans i niedyskryminacji (np. zapewnienie racjonalnych usprawnień i dostępności dla uczestników z niepełnosprawnościami);
- W jaki sposób zostanie ustanowiona i utrzymana regularna skuteczna komunikacja z organizacjami goszczącymi i partnerami, zwłaszcza PES;
- Ustalenia finansowe